

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE 2019

9 juillet 2019

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

visant à modérer
les rémunérations des dirigeants
des entreprises publiques autonomes

(déposée par
M. Jean-Marc Delizée et consorts)

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

BUITENGEWONE ZITTING 2019

9 juli 2019

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

over de beperking
van de bezoldiging van de bedrijfsleiders
van de autonome overheidsbedrijven

(ingedien door
de heer Jean-Marc Delizée c.s.)

00034

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	: Parti Socialiste
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
CD&V	: Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	: socialistische partij anders
cdH	: centre démocrate Humaniste
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	: Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications:	Afkorting bij de nummering van de publicaties:
DOC 55 0000/000	Document de la 55e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi
QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral
CRABV	Compte Rendu Analytique
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des CRIV interventions (avec les annexes)
PLEN	Séance plénière
COM	Réunion de commission
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)
	DOC 55 0000/000 Parlementair document van de 55e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
	QRVA Schriftelijke Vragen en Antwoorden
	CRIV Voorlopige versie van het Integraal Verslag
	CRABV Beknopt Verslag
	CRIV Integraal Verslag, met links het defi nitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
	PLEN Plenum
	COM Commissievergadering
	MOT Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition reprend, en l'adaptant, le texte de la proposition DOC 54 0752/001.

La crise financière nous a montré combien le secteur bancaire était déconnecté de l'économie réelle. Elle a aussi mis en lumière les salaires de ses dirigeants qui étaient, eux, déconnectés aussi bien de toute réalité économique que de la politique salariale mise en œuvre dans leur entreprise.

Alors que la crise économique qui s'en est ensuivie a charrié restructurations et licenciements massifs, alors que les travailleurs et leurs familles font difficilement face aux coûts de la vie, alors que les mots indexation et croissance de la norme salariale sont presque devenus tabous dans la sphère patronale, les rémunérations des grands patrons ne connaissent pas la crise. Et pas seulement dans le secteur bancaire. Il suffit de s'attarder sur les rémunérations des dirigeants des entreprises du Bel 20 pour s'en rendre compte.

Le débat a déjà été mené sous de précédentes législatures si bien que, dans les entreprises publiques belges, les écarts salariaux sont relativement restreints. Cependant, le dernier gouvernement Michel a laissé la liberté aux comités de rémunération de décider des salaires des patrons dans un contexte de restructuration difficile, notamment chez Proximus. La dérégulation permise par le gouvernement Michel a pour conséquence une augmentation du salaire de l'administratrice déléguée de 50 %, portant celui-ci à 940 000 euros.

C'est intéressant de noter que l'explosion des rémunérations des dirigeants intervient à l'époque Thatcher/Reagan, quand les néo-libéraux ont fait exploser l'économie pour la金融化.

D'un écart de salaire inférieur au rapport de 1 à 30 fin des années 70, on est passé, dès la fin des années 80, à des écarts de 1 à de 250!

Ces salaires ne sont que le reflet d'une idéologie, où les salaires des grands patrons comportent beaucoup de zéros et ne recouvrent aucune réalité économique.

Il faut entamer un débat sur les salaires fous des patrons, en général, et, pour les auteurs de cette proposition

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit voorstel neemt, met een aantal aanpassingen, de tekst over van voorstel DOC 54 0752/001.

De financiële crisis heeft aangetoond hoe groot de kloof is tussen de banksector en de reële economie. Die crisis heeft ook de aandacht gevestigd op de bezoldiging van de bedrijfsleiders, die iedere voeling kwijt waren met zowel de economische realiteit als het loonbeleid van hun onderneming.

De daaropvolgende economische crisis heeft tot veel herstructureringen en massale ontslagen geleid, werknemers en hun gezin hebben het al maar moeilijker te voorzien in de kosten van het dagelijks levensonderhoud, indexering en verhoging van de loonnorm zijn in werkgeverskringen bijna taboe geworden, maar de bezoldigingen van de bedrijfsleiders hebben van de crisis helemaal geen last. Dat is overigens niet alleen in het bankwezen het geval – een blik op de bezoldiging van de bedrijfsleiders van de Bel20-ondernemingen zegt genoeg.

Dit debat werd al gevoerd tijdens vorige zittingsperioden, waardoor de loonkloof in de Belgische overheidsbedrijven vrij beperkt is. In een moeilijke context van herstructureringen heeft de regering-Michel de remuneratiecomités echter de vrije hand gegeven om over de bezoldiging van de bedrijfsleiders te beslissen, met name bij Proximus; die door de regering-Michel toegestane deregulering heeft ertoe geleid dat het loon van de gedelegeerd bestuurder met 50 % werd verhoogd en thans 940 000 euro bedraagt.

Het is interessant op te merken dat de bezoldiging van de bedrijfsleiders explosief is gestegen tijdens de periode waarin Thatcher en Reagan aan de macht waren, toen de neoliberalen een economische boom op gang brachten om vervolgens over te gaan tot een financialisering van die economie.

De loonkloof, met een verhouding van minder dan 1 op 30 eind jaren 70, was vanaf de late jaren 80 uitgediept tot een ratio van 1 op 250!

Die hoge salarissen zijn slechts een weerspiegeling van een ideologie, waarbij het bedrag van de bezoldiging van de topmanagers veel nullen telt en volstrekt niet in verhouding staat tot de economische realiteit.

Er moet een debat op gang komen over de waanzinnige bezoldiging van de bedrijfsleiders in het algemeen.

de résolution, les pouvoirs publics doivent donner le ton et inscrire les rémunérations des dirigeants des EPA dans une approche raisonnable; il faut modérer la rémunération des dirigeants des EPA, tant en ce qui concerne la partie fixe du salaire que les bonus et revenir au ratio d'avant les années de l'argent fou: de 1 à 15.

Jean-Marc DELIZÉE (PS)
Ludivine DEDONDER (PS)
Ahmed LAAOUEJ (PS)
Mélissa HANUS (PS)
Laurence ZANCHETTA (PS)

Volgens de indieners van dit voorstel van resolutie moet de overheid het goede voorbeeld geven: de bezoldiging van de bedrijfsleiders van de autonome overheidsbedrijven moet onderdeel van een redelijk beleid worden en beperkt blijven; dat geldt zowel voor het vast gedeelte van de bezoldiging als voor de bonussen. Er dient te worden teruggekeerd naar de ratio die gold vóór de jaren van het "gekke geld": een ratio van 1 op 15.

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

LA CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS,

A. considérant que la financiarisation de l'économie a entraîné une explosion des salaires des dirigeants des entreprises;

B. considérant que la crise financière, qui a mis l'économie genou à terre, impose de reconnecter les rémunérations à la réalité économique;

C. considérant que les entreprises publiques autonomes (EPA) ne peuvent pas s'inscrire dans une politique de rémunération excessive pour leurs dirigeants;

DEMANDE AU GOUVERNEMENT,

de préciser dans les futurs contrats de gestion et dans les prochaines désignation des dirigeants des entreprises publiques que la rémunération des top managers doit respecter un écart de 1 à 15 maximum par rapport au salaire médian au sein de l'entreprise.

20 juin 2019

Jean-Marc DELIZÉE (PS)
 Ludivine DEDONDER (PS)
 Ahmed LAAOUEJ (PS)
 Mélissa HANUS (PS)
 Laurence ZANCHETTA (PS)

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

DE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS,

A. geeft aan dat de financialisering van de economie een enorme stijging van de bezoldiging van de bedrijfsleiders heeft veroorzaakt;

B. overwegende dat de financiële crisis, die de economie zware klappen heeft toegebracht, ertoe verplicht de bezoldigingen opnieuw aansluiting te doen vinden met de economische realiteit;

C. is van oordeel dat de autonome overheidsbedrijven niet mogen meegaan in een beleid waarbij hun bedrijfsleiders overmatig worden bezoldigd;

VRAAGT DE REGERING,

in de toekomstige beheersovereenkomsten en bij de komende aanwijzingen van de bedrijfsleiders van de overheidsbedrijven te preciseren dat de bezoldiging van de topmanagers ten hoogste het vijftienvoudige mag bedragen van het mediaan loon binnen de onderneming.

20 juni 2019